

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/108/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2021200159
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Martinčeková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:2021200159.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: I. D., M.. XX.XX.XXXX, Q. T. Č.. XX A., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava, so sídlom Ul. V. Clementisa č. 24/A Trnava, o zrušenie neplatnej exekúcie, vrátenie nezákonných zrážok a vyplatenie odškodného, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č.k. 44Sa/15/2021-51 zo dňa 15.3.2022, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 44Sa/15/2021-51 zo dňa 13.3.2022 vo výroku I., ktorým správny súd žalobu žalobcu zo dňa 28.6.2021 v časti zrušenia neplatnej exekúcie odmietol, z r u š u j e a v tejto časti vec v r a c i a Správne mu súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Kasačnú sťažnosť voči výrokom II. a III., ktorým správny súd konanie v časti návrhu na zaviazanie žalovaného zaplatiť žalobcovi odškodné vo výške 2.000 eur zastavil a po právoplatnosti uznesenia vec postúpil Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR, o d m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením č.k. 44Sa/15/2021-51 zo dňa 15.3.2022 správny súd výrokom I. odmietol žalobu žalobcu zo dňa 28.6.2021 v časti zrušenia neplatnej exekúcie, výrokom II. v časti návrhu na zaviazanie žalovanej zaplatiť žalobcovi odškodné vo výške 2000 eur konanie zastavil, vo výroku III. po právoplatnosti uznesenia vec postúpil Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V odôvodnení uviedol, že žalobca dňa 28.6.2021 podal na správny súd žalobu, ktorou sa domáhal zrušenia neplatnej exekúcie a zaviazanie žalovanej vrátiť mu všetky nezákonné zrážky v tomto spore a zároveň vyplatiť mu odškodné vo výške 2.000 eur, nakoľko bol morálne psychicky a finančne poškodený, keď žalovaná neakceptuje ani vlastné potvrdenie z 18.1.2010, že mal všetky odvody a poplatky uhradené. Vzhľadom na to, že podanie žalobcu neobsahovalo náležitosti vyžadované zákonom, správny súd ho vyzval uznesením na odstránenie väd. Zároveň ho poučil, ako vady odstrániť. Žalobca v stanovenej lehote vady neodstránil. Najmä neuviedol označenie rozhodnutia, ktoré napáda a uvedenie jasného, presného a vykonateľného petitu, ktorým by mohol správny súd rozhodnúť. Preto správny súd podľa § 59 ods. 3 SSP v znení účinnom do 30.6.2023 v spojení s § 98 ods. 1 písm. h/ SSP v časti zrušenia neplatnej exekúcie žalobu odmietol. V žalobe sa žalobca tiež domáhal, aby súd žalovaného zviazal vyplatiť žalobcovi odškodné vo výške 2.000 eur. S poukazom na § 18 ods. 1 SSP správny súd konanie v tejto časti zastavil a postúpil Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR, nakoľko zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov ako podmienku uplatnenia nároku na súde stanovuje predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 tohto zákona. V zmysle § 4 ods. 1 písm. d/ tohto zákona za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v spojení s § 15 ods. 1 písm. e/ zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je takýmto orgánom Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

2. Proti tomuto uzneseniu podal kasačnú sťažnosť žalobca. Namietal, že správny súd odmietol rozhodnúť o jeho žalobe, pretože nedoložil všetky potrebné potvrdenia, ktoré súd požadoval, čo

sa nezakladá na pravde, pretože tieto potvrdenia dal už priamo k žalobe. Okrem toho krajský súd nerešpektoval potvrdenie Sociálnej poisťovne, že nemá žiadne nedoplatky na poisťnom z roku 2010. Obdržal výzvu správneho súdu zo dňa 17.12.2021 a na základe nej odoslal jeho vyjadrenie aj s písomnými prehláseniami zo strany žalovanej, ktoré už boli raz zaslané na súd. Ide o poslednú komunikáciu so žalovanou, ktorá predbehla vystavením listu zo strany Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava zo dňa 27.5.2021. Vo vzťahu k tomto listu bola aj dodržaná dvojmesačná lehota na podanie správnej žaloby. Keďže správny súd boli zaslané všetky doklady a potvrdenia, ktoré žiadal, a aj napriek tomu správny súd žalobu odmietol v odôvodnení, že nedoložil potrebné žiadané písomnosti, odvoláva sa na Najvyšší súd SR, od ktorého žiada to isté, čo od krajského súdu, teda zrušenie neplatnej a neexistujúcej exekúcie na základe písomného prehlásenia žalovanej z roku 2010, vrátenie celej čiastky, ktorá bola duplicitne uhradená a odškodného vo výške 2000 eur.

3. Žalovanému nebola kasačná sťažnosť doručená.

4. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou a je prípustná, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), po oboznámení sa so súdnym spisom a s napadnutým uznesením, ako aj z dôvodmi kasačnej sťažnosti zistil, že táto je dôvodná.

5. Zo súdneho spisu bolo zistené, že žalobca podal na správny súd žalobu zo dňa 28.6.2021, v ktorej ako žalobný návrh uviedol, že žiada zrušiť neplatnú exekúciu, zaviazat' žalovanú vrátiť všetky nezákonné zrážky - exekúcie v tomto spore, zároveň vyplatiť odškodné žalobcovi vo výške 2000 eur. V žalobe neidentifikoval konkrétne rozhodnutie, ktoré by malo byť predmetom súdneho prieskumu, ale uvádzal určitú komunikáciu, ktorá prebiehala medzi ním a žalovanou od roku 2019.

6. Žalobca do súdneho spisu pripojil viaceré dokumenty. Jedným z nich je Stanovisko k podaniu žalobcu zo dňa 27.5.2012, v ktorom žalovaná chronologicky popisuje prípad žalobcu. Z tohto stanoviska je zrejmé, že v registri Sociálnej poisťovne bol evidovaný ako povinne poistená samostatne zárobkovo činná osoba (ďalej SZČO) v období od 1.7.2008 do 11.9.2009 a od 11.10.2011 do 30.6.2012. Dňa 11.9.2009 doručil odhlášku z poistenia ku dňu 28.2.2009. Napriek tejto odhláške mu však poistenie k tomuto dátumu nezaniklo, ale zaniklo mu až dňa 11.9.2009 na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. 411-129/2019-TT zo dňa 16.8.2019. Ďalej mu povinné poistenia vznikli rozhodnutím pobočky Trnava č. 411-130/2019-TT zo dňa 16.8.2019 ku dňu 11.10.2011 a zanikli rozhodnutím č. 411-131/2019-TT zo dňa 16.8.2019 ku dňu 30.6.2012. Voči týmto rozhodnutiam sa žalobca neodvolal a zostali právoplatné. Na základe nich mu bolo potom rozhodnutím pobočky Trnava zo dňa 9.10.2019 predpísané poisťné a penále za vyššie uvedené obdobie v celkovej sume 1553,68 eur, voči ktorému podal odvolanie, avšak odvolanie bolo rozhodnutím ústredia zo dňa 3.2.2020 zamietnuté. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.2.2020. Keďže predpísané poisťné v stanovenej lehote neuhradil, pobočka Trnava postúpila rozhodnutie na nútený výkon z úradnej moci a preto uvedená pohľadávka je predmetom vymáhania.

7. Z obsahu správnej žaloby sa dalo vyrozumieť, že žalobca namietal postup žalovanej, pretože Sociálna poisťovňa vymáha poisťné a penále napriek tomu, že žalobca má potvrdenie žalovanej, že ku dňu 18.1.2010 má splnené všetky odvodové povinnosti ako SZČO. Žalovaná dňa 15.3.2021 vystavila žalobcovi exekučný príkaz na vymáhanie tejto pohľadávky zrážkami zo mzdy. Preto sa žalobca obrátil na Ministerstvo spravodlivosti SR, ako aj na Okresný súd Trnava, ktorý pod sp.zn. 12C/15/2021 konanie zastavil. Ministerstvo spravodlivosti postúpilo jeho list Sociálnej poisťovni, pobočka Trnava. Následne mu bol doručený list od žalovanej zo dňa 27.5.2021, ktorý podľa neho účelovo uvádza skreslené informácie.

8. Žalobca v žalobe pripojil potvrdenie pobočky Trnava dňa 18.1.2010, z ktorého vyplýva, že žalobca cit.: bol registrovaný ako SZČO od 1.7.2008 do 28.2.2008. Podľa dokumentácie dostupnej na pobočke Sociálnej poisťovne v čase vydania tohto potvrdenia má menovaný splnené odvodové povinnosti...

9. Kasačný súd konštatuje, že žalobca podal žalobu v sociálnych veciach. V zmysle § 202 ods. 2 SSP táto žaloba sa posudzuje neformálne, čo znamená, že nemusí obsahovať všetky požadované náležitosti v zmysle § 202 ods. 1 SSP. Avšak nie je možné rezignovať na to, aby bolo z nej jednoznačne zrejmé, ktorej veci sa týka a čo sa ňou sleduje (§ 57 ods. 1 SSP). Aj v žalobe v sociálnych veciach musí byť jednoznačne vymedzený predmet súdneho prieskumu tak, aby nebol zameniteľný s iným, teda konkrétne

rozhodnutie alebo opatrenie, ktorého zákonnosť žalobca žiada preskúmať. V danom prípade žalobca ako žalobný návrh uviedol, že „žiada zrušiť neplatnú exekúciu“. V tomto ohľade je potrebné súhlasiť so záverom správneho súdu, že takto definovaný predmet súdneho prieskumu je neurčitý a preto bolo potrebné, aby sa správny súd pokúsil túto vadu odstrániť.

10. Žalobca napriek výzve zo dňa 6.12.2021 však neurčitosť predmetu súdneho prieskumu neodstránil, lebo vykonal opravu tak, že opätovne žiadal, aby správny súd zrušil neplatnú exekúciu. Z uvedenej opravy zo dňa 26.12.2021 teda znovu nebolo zrejmé, či vôbec žalobca žiada súdny prieskum konkrétneho rozhodnutia či opatrenie žalovanej alebo či žiada rozhodnúť iným spôsobom, ktorý by korešpondoval niektorej z možností stanovených v zákone o soc. poistení. Konkrétne v zmysle § 225e ods. 1 zákona o soc. zabezpečení Sociálna poisťovňa môže v určitých prípadoch vo veciach vymáhania pohľadávok zastaviť konanie. Návrh žalobcu na zrušenie exekúcie by podľa svojho obsahu mohol byť aj takýmto návrhom smerovaným voči Sociálnej poisťovni. Pokiaľ žalobca jednoznačným spôsobom nevyjadril svoju vôľu, teda či žiada zrušiť konkrétne rozhodnutie žalovanej vymedzené číslom konania a dátumom jeho vydania alebo žiada zastaviť exekúciu zo strany žalovanej v zmysle zákona o soc. poistení z konkrétnych dôvodov, potom je rozhodnutie o odmietnutí tejto časti žaloby predčasné.

11. Hoci správny súd uznesením vyzval žalobcu na odstránenie vyššie uvedenej vady, toto opatrenie súdu nemalo žiadany účinok. Keďže sa však jedná o žalobu v sociálnych veciach a vôľa žalobcu ani v jeho oprave žaloby zo dňa 26.12.2021 nebola jednoznačne formulovaná, je vhodné, aby správny súd využil svoje oprávnenie odstrániť vyššie uvedenú vadu výsluchom žalobcu v zmysle § 60 SSP. Pokiaľ na výsluchu žalobca uvedie, že žiada zrušiť konkrétne rozhodnutie alebo opatrenie žalovanej, musí uviesť aj konkrétne číslo konania s dátumom jeho vydania, aby bolo možné jednoznačne identifikovať predmet súdneho prieskumu. Pokiaľ žalovaný uvedie, že jeho návrh na „zrušenie neplatnej exekúcie“ je návrhom na zastavenie konania vo veciach vymáhania pohľadávok v zmysle § 225e zákona o sociálnom poistení, bude potrebné, aby správny súd v tejto časti zastavil súdne konanie podľa § 18 ods. 1 SSP a v tejto časti postúpil vec žalovanej na ďalšie konanie. Ak však žalobca ani po tomto úkone súdu jednoznačne neuvedie, akým konkrétnym spôsobom žiada rozhodnúť (ako bolo vyššie uvedené, jeho návrh na „zrušenie neplatnej exekúcie“ je neurčitý), vtedy v konaní nebude možné pokračovať a bude potrebné žalobu v tejto časti odmietnuť podľa § 59 ods. 3 SSP.

12. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že dôvodom na zrušenie výroku o odmietnutí časti žaloby nie je skutočnosť, že by si žalobca splnil svoje procesné povinnosti a na výzvu súdu opravil žalobu, teda že „odoslal vyjadrenia a predložil všetky potrebné potvrdenia“, ako to uvádzal v kasačnej sťažnosti. Dôvodom je, že hoci podal neurčitú žalobu a ani na výzvu správneho súdu túto neurčitosť neodstránil, SSP mu priznáva benefit spočívajúci v tom, že keďže ide o sociálnu žalobu fyzickej osoby, hľadá sa na ňu neformálne a správny súd dá žalobcovi ešte jednu „šancu“ opraviť svoju žalobu na výsluchu pred správnym súdom.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné napadnutý výrok uznesenia správneho súdu o odmietnutí žaloby v časti zrušenia neplatnej exekúcie zrušiť podľa § 462 ods. 1 SSP a vec v tejto časti vrátiť Správne mu súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

14. Čo sa týka výrokov II. a III. napadnutého uznesenia, ktorými správny súd konanie v časti návrhu na zviazanie žalovanej zaplatiť žalobcovi odškodné vo výške 2.000 eur zastavil a vec postúpil Ministerstvu práce sociálnych vecí a rodiny SR, v tejto časti kasačná sťažnosť nie je prípustná v zmysle § 439 ods. 2 písm. d/ SSP. Vo vzťahu k týmto napadnutým výrokom kasačný súd kasačnú sťažnosť odmietol ako neprípustnú podľa § 459 písm. c/ SSP.

15. Kasačný súd na záver uvádza, že správny súd doposiaľ nerozhodol o časti žalobného návrhu, ktorou sa žalobca domáha vrátenia nezákonných zrážok (hoci v oprave zo dňa 26.12.2021 nežiada vrátiť zrážky, toto podanie neopravilo nejasný predmet súdneho konania). Evidentne v tejto časti nejde o správnu žalobu, pretože žalobca sa nedomáha preskúmania zákonnosti konkrétneho rozhodnutia alebo opatrenia žalovanej. Bude teda potrebné posúdiť tento nárok žalobcu ako civilný nárok na vrátenie peňažného plnenia a v tejto časti žalobu postúpiť civilnému súdu.

16. O náhrade trov tohto kasačného konania rozhodne správny súd v konečnom rozhodnutí (§ 467 ods. 3 SSP).

17. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.